

Леся Біловус,
к. філол. н., доцент
кафедри документознавства, інформаційної
діяльності та українознавства
Тернопільського національного економічного університету
e-mail: Lesya_Bilovus@i.ua

ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНЦІВ США У ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ (НА МАТЕРІАЛАХ ДІАСПОРНОЇ ПЕРІОДИКИ)

Стаття зосереджує увагу на моніторингу періодичних видань («Свобода», «Час і Події», «Міст», «Нова газета», «Українське слово») українців США на предмет діяльності Українського народного союзу у контексті збереження національної ідентичності української діаспори. Часто опубліковані матеріали щодо роботи цієї організації мають звітний, дещо схематичний характер, повторюваність сюжету висвітлення подій, чітку структуру, однак така інформація робить не тільки діяльність Українського народного союзу відкритою, а й служать своєрідним рекламним матеріалом. У контексті інформаційного простору ми можемо простежити, як упродовж усього існування Союз, крім основної своєї забезпечуючої діяльності, завжди був ініціатором багатьох акцій американських українців, підтримував освітні та культурні заходи в Америці та Україні, брав участь у традиційних і обрядових заходах, проводив стипендіальні програми, щоб дати можливість професійного самоствердження і виховати активних членів української громади.

Ключові слова: інформаційний простір, періодика, українська діаспора, національна ідентичність, Український народний союз

Леся Біловус,
к.філол.н., доцент
кафедры документоведения, информационной
деятельности и украиноведения
Тернопольского национального экономического университета

СОХРАНЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ УКРАИНЦЕВ США В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УКРАИНСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА (НА МАТЕРИАЛАХ ДИАСПОРНОЙ ПЕРИОДИКИ)

Статья сосредоточивает внимание на мониторинге периодических изданий («Свобода», «Час и События», «Мост», «Новая газета», «Украинское слово») украинцев США на предмет деятельности Украинского народного союза в контексте сохранения национальной идентичности украинской диаспоры. Часто опубликованные материалы о работе этой организации имеют отчетный, несколько схематичный характер, повторяемость сюжета в освещении событий, четкую структуру, однако такая информация делает не только деятельность Украинского народного союза открытой, но и служат своеобразным рекламным материалом. В контексте информационного пространства мы можем проследить, как на протяжении всего существования Союз, помимо основной

своей обеспечивающей деятельности, всегда был инициатором многих акций американских украинцев, поддерживал образовательные и культурные мероприятия в Америке и Украине, участвовал в традиционных и обрядовых мероприятиях, проводил стипендиальные программы, чтобы дать возможность профессионального самоутверждения и воспитать активных членов украинской общины.

Ключевые слова: информационное пространство, периодика, украинская диаспора, национальная идентичность, Украинский народный союз

Lesia Bilovus,

Candidate of Philological Sciences, Association Professor
Chair of Documentation, Information Activities And Ukrainian Science
Ternopil National Economic University
e-mail: Lesya_Bilovus@i.ua

PRESERVING OF THE USA UKRAINIANS' NATIONAL IDENTITY IN THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION'S ACTIVITIES (BASED ON THE DIASPORA'S PERIODICALS MATERIALS)

The article concentrates its attention on the monitoring of the USA Ukrainians' published materials ("Soboda", "Chas i Podii", "Mist", "Nova Hazeta", "Ukrainske Slovo") on the subject of the Ukrainian National Association's activity. Often published materials, containing information about the work of the organization are of somewhat reporting and schematic character, with the frequency plot coverage, but a clear structure. Nevertheless, this kind of information not only makes such an activity open, but also serves as a kind of advertising material. In the context of the information space, we can trace how throughout the Ukrainian National Association's existence, in addition to its main providing activities it has always been the generator of a great deal of events for American Ukrainians. It has also supported educational and cultural events both, in America and Ukraine and participated in the traditional and ceremonial events, provided scholarship programs to promote professional self-affirmation and raise active members of the Ukrainian community.

Keywords: information space, periodicals, Ukrainian diaspora, national identity, Ukrainian National Association.

Як відомо, неурядові організації виникають у тому випадку, коли певна ніша у житті суспільства, що її мають зайняти державні чи бізнесові структури, залишається вільною. У ситуації функціонування української діаспори маємо активне функціонування її громадських об'єднань, що виконують роль презентатора національних особливостей у багатокультурному середовищі, захисника її інтересів та своєрідного чинника, який гуртує українців за кордоном навколо певного центру з метою збереження їх національної ідентичності.

В умовах глобалізаційних чинників дослідження у такому контексті діяльності неурядових організацій, зокрема у США, де знаходиться найактивніша українська громада за кордоном, є актуальним. Цій проблемі свого часу були присвячені праці А. Атаманенка [1], С. Вдовенка [3], В. Євтуха [7], Ю. Кондрашевської [8], Н. Мерфі [11], І. Недошитко [13] та ін., однак ніхто не розглядав зазначене питання крізь призму аналізу періодичних видань української діаспори.

Тому метою нашого дослідження є простежити діяльність однієї з найдавніших організацій, створених першими емігрантами в Америці для допомоги та підтримки українців, – Українського народного союзу (УНС), – на основі моніторингу опублікованого матеріалу в інформаційному просторі українців США («Свобода», «Час і Події», «Міст», «Нова газета», «Українське слово»).

УНС проводив велику роботу щодо збереження і розвитку національної культури, духовних цінностей, мови в часи, коли Україна не могла цього робити, зберегла цілу плеяду українських вчених і письменників, виростила покоління нових науковців, митців, священиків. Про «Свободу» й УНС існує багато публікацій та досліджень, зокрема Луки Мишуги, автора концепції «двох батьківщин», яка дозволила українцям і в США залишитися патріотами своєї землі при лояльному ставленні до американської влади. Це матеріал-свідчення історії української спільноти на американській землі. У контексті інформаційного простору ми можемо простежити, як упродовж усього існування УНС, крім основної своєї забезпечуючої діяльності, завжди був ініціатором багатьох акцій американських українців, підтримував освітні та культурні заходи в Америці та Україні, проводив стипендіальні програми, щоб дати можливість професійного самоствердження і виховати активних членів української громади.

У 1994 р. та 2014 р. УНС відсвяткував своє 100-річчя та 120-річчя відповідно, на що газета «Свобода», сама ювіляр, помістила багато матеріалу з цього приводу, нагадуючи повсякчас історію виникнення цієї братсько-

забезпеченневої організації та висвітлюючи численні імпрези з такої нагоди. Виділені змістовні заголовки, публікації, починаючи із першої сторінки говорять про важливість цих органів для життя діаспорної громади. Ці дві дати свідчать про актуальність ідеї згуртування українців незалежно від місця проживання в міцну організацію, що не тільки зберігала нашу національну ідентичність, а й успішно діяла на усіх напрямках громадського життя діаспори. «Свобода» завжди виступала інформаційною платформою для поширення ідей, проектів, ініціатив, а УНС служив гарантією їх реалізації. Усі відділи та округи зі своїми членами відзначили багатолітню працю цих двох органів на американських теренах великими концертами у Карнегі-холлі в Нью-Йорку та Чикаго, різноманітними імпрезами, банкетами на території своїх відділів. Як показують опубліковані матеріали, святкування, зазвичай відбуваються традиційно: свята літургія, відзначення почесних членів, виставка старих журналів, книг, документів, українських грошей. Виступ голови відділу зосереджується на заслугах УНС, його перевазі для українців, необхідності та важливості бути членом такої організації. Останні заклики особливо стосуються молоді, яку потрібно заохочувати до активної участі у громадському житті. Очільник завжди висловлює подяку українській спільноті на американській землі за збереження української духовності. Чимало матеріалу в інформаційному просторі присвячено історії заснування відділів у США.

З нагоди ювілею 2014 р. президент Союзу дав інтерв'ю відомим газетам діаспори щодо його історії його заснування, мети існування та сучасної діяльності, долі друкованих органів та перспективних проектів організації. Постійно збільшуючи свої активи, УНС створив чітку структуру з відділами у різних штатах, де вони є доступні українцям, постійно розвивається, щоб відповідати сучасним вимогам, щоб прийдешнє покоління знало та усвідомлювало велике історичне значення УНС, його роль у становленні української громади в Америці. Як підсумував президент УНС Стефан Карачай в інтерв'ю періодичним виданням, «сьогодні ми можемо гордитися, що попередні покоління американських українців не тільки спромоглися практично

згуртуватися в єдиний братсько-забезпеченевий союз, цим розвіявши вигаданий нашими недругами міт про український індивідуалізм, але й дали незаперечні підстави, що їх було оцінено як представників надзвичайно патріотичного та жертвовного народу» [14]. Автори статей також висловлюють думку, що незалежність України матиме великий вплив на розвиток УНС. З 2013 р. у діаспорній пресі, національних та місцевих виданнях, брошурах було розпочато рекламну кампанію щодо діяльності організації з метою залучення нових членів серед «четвертої хвилі» і нащадків попередніх поколінь емігрантів та започатковано нову програму для постійних созівців з уже виплаченими грамотами.

Інформатизації щодо діяльності УНС служать і конвенції УНС, що відбуваються раз на чотири роки, щорічні наради його Головного уряду, спогади та враження від яких публікують у пресі члени самої організації. До речі, ці наради обов'язково починаються поклоном пам'ятнику Т. Шевченка та покладанням до нього квітів. Крім того, щорічний звіт організації обов'язково є доступний на «Сторінці Українського народного союзу» в газеті «Свобода». Статті носять звітний, дещо схематичний характер, повторюваність сюжету висвітлення подій, мають чітку структуру (звіти голови, заступників, касира, секретаря, винесення рішення), однак такі публікації роблять не тільки діяльність організації відкритою, а й служать своєрідним рекламним матеріалом. Як можемо зробити висновок, головними проблемними вузлами, навколо яких відбувається обговорення, є наступні: збільшення кількості членів, утримання Союзівки та друкованих видань УНС, корпоративна структура, об'єднання окружних комітетів. Із надрукованих звітів головних секретарів також можна дізнатися про нагородження УНС своїх переможців організаційної кампанії поточного року, детальний розпис своїх страхових програм та фінансової сторони діяльності. Результати голосувань та резолюції з'їздів обов'язково публікуються: як було зазначено вище, УНС сповідує відкритість своєї діяльності. При цьому статті незмінно закінчуються закликом до українців діаспори підтримувати УНС та інформацією щодо контактних

телефонів Головної канцелярії. З цією метою поряд завжди є світлини нових членів УНС із підписами щодо імені, батьків та забезпечення, яке найчастіше виплачують бабусі і дідусі. Інколи із підзаголовком «Нотатки з n-ї конвенції УНС» публікують враження від зібрань та думки з приводу порушених питань. Наприклад, деякі члени організації відзначають надзвичайний прагматизм програми заходу та самих виступів, що інколи його хочеться розбавити теплим українським духом. Однак автори тут же і виправляють самі себе – діловитість УНС має давню історію та сучасну перспективу, дає можливість гідно реагувати на виклики часу, оновлюватись та перевантажуватись.

На цій же сторінці «Українського народного союзу» уміщують інформацію про проведення щорічного з'їзду сеньйорів УНС, які представляють різні штати. Зміст статті дає детальний опис перебігу такого тижневого зібрання: звучання гімну США, Канади та України, обговорення цікавих доповідей з різних сфер громадського життя, перегляд режисерських робіт, виставки фоторобіт, участь у музичних заходах, розвагах, поповнення фондів каси товариства сеньйорів, з якої потім надається грошова допомога українським інституціям та організаціям [2; 5].

Подібно до інших громадських організацій у діаспорі УНС має стипендійні програми, хоча їх реалізація не є такою широкою. На початку року у «Свободі» можна побачити оголошення про надавання стипендій на поточний академічний рік. У стислому тексті викладено порядок призначення, подано перелік необхідних документів та зразки заявок. Водночас акцентується на тому, що стипендії надаються лише для навчання у коледжі чи університеті для здобуття ступеня бакалавра і тільки студентам – активним членам УНС, які не менше двох років платять вкладки. У липні, після засідання стипендійної комісії та призначення стипендій, завжди публікується своєрідний звіт щодо кількості стипендій, на яку суму їх виділено і кому. Зазвичай, як дізнаємося із публікацій, сума нагороди залежить від року навчання та академічних досягнень. Окремо окреслено призначення іменних стипендій (ім. Антона Драгана, ім. Романа Слободяна, ім. Йосипа Водка, ім. Богдана Зорича, ім. Віри Стангл, ім. Осипа і

Дори Галандюк, д-рів Марії і Дмитра Яросевичів, стипендії Корпорації Українського народного дому у Блекстоні), кожна з яких має чітко визначену грошову допомогу. У такому випадку публікація завжди містить світлини стипендіатів та інформацію по кожному з них, де відзначено їх освітні і громадські досягнення, добродійну, спортивну та культурну роботу, галузі студій і фінансові потреби. Окремо хочемо зазначити, що про відкритість конкурсу призначення стипендій свідчать як вищезазначена інформація, так і опублікований склад стипендійної комісії. Цим способом УНС хоче заохотити молоде покоління ставати його членами та залучати нових, передплачувати його періодичні видання, а також відвідувати Союзівку. З 2007 р. у спеціальному додатку до «Свободи» відомості про стипендійну програму УНС публікує Марійка Дрич, унаслідок чого відзначаємо загалом однотипний зміст цих статей, вступ і завершення практично незмінні, що, мабуть, можна пояснити сталістю самої процедури призначення [6].

Для змістовної роботи своїх відділів Головна канцелярія УНС для своїх секретарів влаштовує освітні курси. Унаслідок аналізу публіцистичних матеріалів отримуємо інформацію щодо викладацького складу та змісту навчання, що передбачає ознайомлення з новими програмами організації, налагодження тісного взаємозв'язку між Головною канцелярією та роботою секретарів відділів. Інколи звітний характер матеріалу згладжується досить патетичним та навіть поетичним завершенням статті про готовність усіх поколінь та хвиль еміграції української громади США працювати та допомагати у розвитку УНС [9].

Як свідчить аналіз інформаційного простору українців США традиційно кожний відділ УНС (щорічно) проводить власними силами різдвяну зустріч для своїх членів та їх родин, спонсорів та гостей. Канцелярія, адміністрація УНС такі святкування відбуває на Союзівці. Зазвичай, з опублікованих матеріалів, можемо мати уявлення про перебіг подібних святкувань: молитва, засвічення свічок, мистецький вечір, колядування, віншування, вертеп та подяка усім жертводавцям.

Відділи УНС щороку спонсорують для молодшого покоління своєї громади свято Святого Миколая. Така імпреза завжди дуже популярна (її намагаються відвідати навіть з околиць), оскільки, як свідчать публікації з цього приводу, передбачає проведення культурної та виховної програм. Перед врученням подарунків Святий Миколай спілкується з дітьми про необхідність щоденної молитви, бажання робити добрі справи, розпитує про успіхи в школі, роздає образочки. Солодкий стіл для малечі й інформування дорослих щодо діяльності УНС допомагає залучати нових членів до організації через дотримання народних традицій.

Українські діаспорні організації завжди активно беруть участь у культурних заходах своїх громад. Зокрема, УНС щороку запрошує усіх охочих приєднатися на Союзівці до святкування Дня батька, інформуючи про це у «Свободі» й «Українському тижневику», та висловлюючи цим батьківське ставлення до української громади у США, адже впродовж тривалого часу ця організація допомагала не тільки українцям у діаспорі, а й Україні (недаремно його називають «Батько-Союз»). Головною ознакою подібних святкувань в останні роки стала орієнтація на молодше покоління, яке не завжди перфектно володіє українською, та представників інших національностей Америки, які настільки захоплені українською культурою, що ходять у гуртки та беруть участь в українських фестивалях. Цими чинниками автори дописів про святкування пояснюють велику кількість саме двомовного рекламного та інформативного матеріалу [4].

Із здобуттям Україною незалежності, як відомо, збільшився потік людей, які емігрували у США. У середині 90-х років минулого століття у Нью-Йорку відбулася зустріч представників УНС з новоприбулими, на якій, в основному, розмова велася навколо юридичних питань перебування в Америці. Стаття, де висвітлюється ця подія, акцентує на тому, що сьогочасні емігранти неохоче вступають до українських організацій, та намагається знайти причини цього явища. Автор, Лев Хмельковський, пояснює це, передусім, природою еміграції – економічною, через що багато приїжджих вважає своє перебування у США

тимчасовим; крім того, це покоління новоприбулих ціле життя були членами організацій, до яких їх змушували вступати, хоча нічого з того вони не винесли. Натомість УНС дає можливість забезпечити себе у різних випадках, дає надію на забезпечене майбутнє. Спілкуючись у формі діалогу, представники громадської організації запропонували емігрантам четвертої хвилі взаємодію, редакція газети «Свобода» буде більше орієнтуватися на них, вміщуючи корисну інформацію, збільшивши, у свою чергу, кількість своїх читачів [15].

УНС є творцем Центру української спадщини – «Союзівки», – місця зустрічей молодшого і старшого покоління діаспори, де відбуваються фестивалі української культури, організовуються різноманітні мистецькі та освітні заходи, дитячі і молодіжні табори, мовні табори для англomовних дітей українського походження, конференції сеньйорів, семінари науковців, учителів, лікарів. У 1992 р. на базі УНС створено благодійну організацію Українську народну фундацію, що призначена винятково для виховних, релігійних, освітніх і наукових цілей. Її головною метою є призначення стипендій студентам з України та США на вивчення банківської справи, менеджменту та журналістики, підтримка програм для учителів Америки й України із вивчення української та англійської мови відповідно, друкування підручників з українознавства, допомога сиротинцям та людям похилого віку. Від 2015 р. Українська народна фундація стала власником Союзівки. Довгий час на сторінках газети «Свобода» під час щорічних звітувань Союзу піднімалося питання зменшення видатків на цей Центр української спадщини. Його основна діяльність припадає переважно на весняно-літній сезон. Перевівши Союзівку у ранг неприбуткової організації, як зазначено на Сторінці УНС в газеті «Свобода», провідники об'єднання дають їй можливість отримувати гранди, створювати благодійні фонди для підтримки та відновлення Центру, звертаючись до української громади спільними зусиллями досягнути успіху [10].

Оскільки українська діаспора у США має тенденцію до збільшення, четверта хвиля еміграції влила у неї нову енергію, питання передачі для

нащадків любові до історичної батьківщини залишається актуальним. Цьому великою мірою сприяють громадські організації різного спрямування. Серед них особливо виділяється УНС як найстаріше об'єднання української громади у США. На сторінках свого друкованого органу «Свободи» та інших періодичних видань організація презентує основні віхи своєї діяльності у громадській, освітній, культурній сфері, спрямованої на збереження національної ідентичності українців у діаспорі.

Література:

1. Атаманенко А. Українська діаспора: проблеми і напрями дослідження / А. Атаманенко // Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : Історичні науки / відп. ред. І. Пасічник, Л. Винар, ред. А. Атаманенко. – Острог; Торонто; Нью-Йорк: Національний університет «Острозька академія», Світова Наукова Рада СКУ, Українське Історичне Товариство, 2005. – Вип. 5. – С. 5-20.

2. Барановський Р. Відбувся 21-ий з'їзд Сеньйорів УНС / д-р Роман Барановський // Свобода. – 1995. – Ч. 126. – С. 1; Василькевич З. Літня зустріч активу УНС в Дітроїті / Зенон Василькевич // Свобода. – 1996. – Ч. 180. – С. 3; Відбулася 38-а Конвенція Українського народного союзу // Час і Події. – 2014. – № 22. – 29 травня; Відбулася 38-ма Конвенція Українського народного союзу // Міст. – 2014. – 05 червня; Екзекутива УНС відбула наради // Свобода. – 1996. – Ч. 65. – С. 1, 3; Козак Х. Звіт з організаційної діяльності Українського народного союзу / Христина Козак // Свобода. – 2013. – № 25. – С. 8-9; Козак Х. УНС в 2013 році: активна праця, успішні результати / Христина Козак // Свобода. – 2014. – № 13. – С. 8; Марущак В. Річні загальні збори УНС Округи Пассейк / Василь Марущак // Свобода. – 1996. – Ч. 103. – С. 3; Наради Головного уряду УНС закінчилися // Свобода. – 1995. – Ч. 95. – С. 1; Осінні наради Чикагської Округи УНС // Свобода. – 1995. – Ч. 237. – С. 3; Розпочалися перші конвенційні наради Головного уряду УНС // Свобода. – 1995. – Ч. 92. – С. 1; Саварин П. УНС на грані століть і великих рішень / Петро Саварин // Свобода. – 1998. – Ч. 17. – С. 2; Свобода. – 1998. – Ч. 18. – С. 2, 7; Тритяк О. На Союзівці відбувся 39-й з'їзд сеньйорів УНС / Ольга Тритяк // Свобода. – 2013. – № 47. – С. 8, 14; Часто П. Місія УНС – служіння людям, громаді / Петро Часто // Свобода. – 2014. – № 22. – С. 10-11.

3. Вдовенко С. Закордонне українство в національному державотворчому процесі: ідентифікація, організація, взаємовідносини / С. М. Вдовенко; Національна академія держ. управління при Президентові України. – Чернігів: ЧДТУ, 2004. – 209 с.

4. Воробець А. На Союзівці відзначають День Батька / Андрій Воробець // Свобода. – 1995. – Ч. 94. – С. 1; Гайда І. 59-ий Відділ УНС привітав св. о. Миколая / Ігор Гайда // Свобода. – 1995. – Ч. 18. – С. 4; Гайда І. 59-ий Відділ УНС гостив св. Миколая / Ігор Гайда // Свобода. – 1997. – Ч. 28. – С. 3; Колесса

Г. На Союзівці відзначено День Батька / Галина Колесса // Свобода. – 1996. – Ч. 123. – С. 1, 3; Кузьмович О. Різдвяна зустріч над Гадсоном / Ольга Кузьмович // Свобода. – 1992. – Ч. 14. – С. 7; Лехновський І. Вечір УНС в Рочестері / Іван Лехновський // Свобода. – 1992. – Ч. 12. – С. 4; Романюк В. Гарна традиція / Володимир Романюк // Свобода. – 1998. – Ч. 1. – С. 8.

5. Воробець А. Союзівці Вунсакету відсвяткували подвійний ювілей / Андрій Воробець // Свобода. – 1995. – Ч. 149. – С. 3; Голяш С. 106-ий Відділ УНС, Братство св. о. Миколая в Чикаго (90-річчя Відділу) / Степан Голяш // Свобода. – 1997. – Ч. 13. – С. 2. – Ч. I; Свобода. – 1997. – Ч. 14. – С. 2. – Ч. II; Свобода. – 1997. – Ч. 15. – С. 2. – Ч. III; Свобода. – 1997. – Ч. 16. – С. 2. – Ч. IV; Свобода. – 1997. – Ч. 17. – С. 2-3. – Ч. V; Горбулик М. Ювілей 92-го Відділу УНС у Портленді / М. Горбулик // Свобода. – 1992. – Ч. 14. – С. 7; Датки 59-го Відділу УНС на добродійні цілі // Свобода. – 1995. – Ч. 90. – С. 4.

6. Дрич М. Вітаємо студентів-стипендіатів УНС 2007-2008 року / Марійка Дрич // Спеціальний додаток до «Свободи». – 2008. – С. 1-2; Дрич М. Вітаємо студентів-стипендіатів УНС 2008-2009 року / Марійка Дрич // Спеціальний додаток до «Свободи». – 2009. – С. 1-2; Дрич М. Вітаємо студентів-стипендіатів УНС 2009-2010 року / Марійка Дрич // Спеціальний додаток до «Свободи». – 2010. – С. 1-2; Дрич М. Вітаємо студентів-стипендіатів УНС 2010-2011 року / Марійка Дрич // Спеціальний додаток до «Свободи». – 2011. – С. 1-2; Дрич М. Вітаємо студентів-стипендіатів УНС 2012-2013 навчального року / Марійка Дрич // Спеціальний додаток до «Свободи». – 2013. – С. 13-14; Дрич М. Вітаємо студентів-стипендіатів УНС 2013-2014 навчального року / Марійка Дрич // Свобода. – 2014. – № 19. – С. 9-10; Дрич М. Вітаємо студентів-стипендіатів УНС 2014-2015 навчального року / Марійка Дрич // Свобода. – 2014. – № 42. – С. 13-14.

7. Євтух В. Закордонне українство / В. Б. Євтух [та ін.]. – К. : ВІК, 2005. – 308 с.

8. Кондрашевська Ю. Проблема збереження національної ідентичності української діаспори / Юлія Кондрашевська // Схід. – 2017. – № 1. – С. 64-69.

9. Лиско М. В Головній Канцелярії УНС відбулися секретарські курси / Марта Лиско // Свобода. – 1996. – Ч. 123. – С. 3.

10. Лиско М. При УНС створено українську народну фундацію / Марта Лиско // Свобода. – 1997. – Ч. 2. – С. 5; Лісович Р. Новий рік – нові можливості, нові і вищі цілі / Рома Лісович // Свобода. – 2015. – № 4. – С. 8-9.

11. Мерфі Н. Українці в США: збереження національних та культурних традицій / Н. Мерфі. – Донецьк: Ноулідж, 2010. – 247 с.

12. Моцюк В. Українці та українська ідентичність у сучасному світі / В. І. Моцюк, В. Ю. Макар, С. Д. Попик. – Чернівці: Прут, 2005. – 400 с.

13. Недошитко І. Інформаційний простір українців у США / І. Недошитко // Гілея. – 2012. – Вип. 58. – С. 688-696.

14. УНС – на порозі визначного ювілею // Свобода. – 2013. – № 8. – С. 6; Два ювілеї // Свобода. – 1993. – Ч. 34. – С. 2; 3 днем народження Український народний союзе! // Свобода. – 2011. – № 7. – С. 6; Кедрин І. Готуймося до святкувань / Іван Кедрин // Свобода. – 1993. – Ч. 34. – С. 2; Павелчак В. Стефан

Карачай: Український народний союз / Володимир Павелчак // Час і Події. – 2008. – № 26. – 26 червня; Хмельковський Л. УНС і громада – друзі на все життя / Лев Хмельковський // Міст. – 2014. – 06 лютого.

15. Хмельковський Л. УНС і нові імігранти / Лев Хмельковський // Свобода. – 1998. – Ч. 36. – С. 4.

Reference:

1. Atamanenko A. Ukrainska diaspora: problemy i napryamy doslidzhennia / A. Atamanenko // Naukovi zapysky Nacionalnogo universytetu «Ostrozka akademiia». – Ostrog; Toronto; Niu-York, 2005. – Vyp. 5. – S. 5-20.

2. Baranovskyi R. Vidbuvsia 21-yi zizd Senioriv UNS / d-r Roman Baranovskyi // Svoboda. – 1995. – Ch. 126. – S. 1; Vasylykevych Z. Litnia zustrich aktyvu UNS v Ditroitii / Zenon Vasylykevych // Svoboda. – 1996. – Ch. 180. – S. 3; Vidbulasia 38-a Konventsiiia Ukrainskoho narodnoho soiuzu // Chas i Podii. – 2014. – # 22. – 29 travnia; Vidbulasia 38-ma Konventsiiia Ukrainskoho narodnoho soiuzu // Mist. – 2014. – 05 chervnia; Ekzekutyva UNS vidbula narady // Svoboda. – 1996. – Ch. 65. – S. 1, 3; Kozak Kh. Zvit z organizaciinoi diialnosti Ukrainskoho narodnoho soiuzu / Khrystyna Kozak // Svoboda. – 2013. – # 25. – S. 8-9; Kozak Kh. UNS v 2013 rotsi: aktyvna pratsia, uspishni rezultaty / Khrystyna Kozak // Svoboda. – 2014. – # 13. – S. 8; Marushchak V. Richni zahalni zbory UNS Okruhy Passeik / Vasyl Marushchak // Svoboda. – 1996. – Ch. 103. – S. 3; Narady Holovnoho uriadu UNS zakinchylisia // Svoboda. – 1995. – Ch. 95. – S. 1; Osinni narady Chykagaskoi Okruhy UNS // Svoboda. – 1995. – Ch. 237. – S. 3; Rozpochalysia pershi konventsiiini narady Holovnoho uryadu UNS // Svoboda. – 1995. – Ch. 92. – S. 1; Savaryn P. UNS na hrani stolit i velykykh rishen / Petro Savaryn // Svoboda. – 1998. – Ch. 17. – S. 2; Svoboda. – 1998. – Ch. 18. – S. 2, 7; Trytiak O. Na Soiuzivtsi vidbuvsia 39-i zizd senioriv UNS / Olha Trytiak // Svoboda. – 2013. – # 47. – S. 8, 14; Chasto P. Misiia UNS – sluzhinnia liudiam, hromadi / Petro Chasto // Svoboda. – 2014. – # 22. – S. 10-11.

3. Vdovenko S. Zakordonne ukrainstvo v natsionalnomu derzhavotvorchomu protsesi: identyfikatsiia, orhanizatsiia, vzaiemovidnosyny / S. M. Vdovenko; Natsionalna akademiia derzh. upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy. – Chernihiv: ChDTU, 2004. – 209 s.

4. Vorobets A. Na Soiuzivtsi vidznachat Den Batka / Andrii Vorobets // Svoboda. – 1995. – Ch. 94. – S. 1; Haida I. 59-i Viddil UNS pryvitav sv. o. Mykolaia / Ihor Haida // Svoboda. – 1995. – Ch. 18. – S. 4; Haida I. 59-i Viddil UNS hostyv sv. Mykolaia / Ihor Haida // Svoboda. – 1997. – Ch. 28. – S. 3; Kolessa H. Na Soiuzivtsi vidznacheno Den Batka / Halyna Kolessa // Svoboda. – 1996. – Ch. 123. – S. 1, 3; Kuzmovych O. Rizdviana zustrich nad Gadsonom / Olha Kuzmovych // Svoboda. – 1992. – Ch. 14. – S. 7; Lekhnovskyi I. Vechir UNS v Rochesteri / Ivan Lekhnovskyi // Svoboda. – 1992. – Ch. 12. – S. 4; Romaniuk V. Harna tradytsiia / Volodymyr Romaniuk // Svoboda. – 1998. – Ch. 1. – S. 8.

5. Vorobets A. Soiuzovtsi Vunsaketu vidsviatkuvaly podviinyi yuvilei / Andrii Vorobets // Svoboda. – 1995. – Ch. 149. – S. 3; Goliash S. 106-i Viddil UNS, Bratstvo sv. o. Mykolaia v Chykago (90-richchia Viddilu) / Stepan Goliash // Svoboda. – 1997. – Ch. 13. – S. 2. – Ch. I; Svoboda. – 1997. – Ch. 14. – S. 2. – Ch.

II; Svoboda. – 1997. – Ch. 15. – S. 2. – Ch. III; Svoboda. – 1997. – Ch. 16. – S. 2. – Ch. IV; Svoboda. – 1997. – Ch. 17. – S. 2-3. – Ch. V; Horbulyk M. Yuvilei 92-ho Viddilu UNS u Portlendi / M. Horbulyk // Svoboda. – 1992. – Ch. 14. – S. 7; Datky 59-ho Viddilu UNS na dobrodiini tsili // Svoboda. – 1995. – Ch. 90. – S. 4.

6. Drych M. Vitaiero studentiv-stypendiativ UNS 2007-2008 roku / Mariika Drych // Spetsialnyi dodatok do «Svobody». – 2008. – S. 1-2; Drych M. Vitaiero studentiv-stypendiativ UNS 2008-2009 roku / Mariika Drych // Spetsialnyi dodatok do «Svobody». – 2009. – S. 1-2; Drych M. Vitaiero studentiv-stypendiativ UNS 2009-2010 roku / Mariika Drych // Spetsialnyi dodatok do «Svobody». – 2010. – S. 1-2; Drych M. Vitaiero studentiv-stypendiativ UNS 2010-2011 roku / Mariika Drych // Spetsialnyi dodatok do «Svobody». – 2011. – S. 1-2; Drych M. Vitaiero studentiv-stypendiativ UNS 2012-2013 navchalnoho roku / Mariika Drych // Spetsialnyi dodatok do «Svobody». – 2013. – S. 13-14; Drych M. Vitaiero studentiv-stypendiativ UNS 2013-2014 navchalnoho roku / Mariika Drych // Svoboda. – 2014. – # 19. – S. 9-10; Drych M. Vitaiero studentiv-stypendiativ UNS 2014-2015 navchalnoho roku / Mariika Drych // Svoboda. – 2014. – # 42. – S. 13-14.

7. Yevtukh V. Zakordonne ukrainstvo / V. B. Yevtukh [ta in.]. – K. : VIK, 2005. – 308 s.

8. Kondrashevska Yu. Problema zberezhennia natsionalnoi identychnosti ukraïnskoï diaspory / Yuliia Kondrashevska // Skhid. – 2017. – # 1. – S. 64-69.

9. Lysko M. V Holovniï Kantseliarii UNS vidbulysia sekretarski kursy / Marta Lysko // Svoboda. – 1996. – Ch. 123. – S. 3.

10. Lysko M. Pry UNS stvoreno ukraïnsku narodnu fundatsiiu / Marta Lysko // Svoboda. – 1997. – Ch. 2. – S. 5; Lisovych R. Novyi rik – novi mozhlyvosti, novi i vyshchi cili / Roma Lisovych // Svoboda. – 2015. – # 4. – S. 8-9.

11. Merfi N. Ukraïntsi v SShA: zberezhennia natsionalnykh ta kulturnykh tradytsii / N. Merfi. – Donetsk: Noulidzh, 2010. – 247 s.

12. Motsiuk V. Ukraïntsi ta ukraïnska identychnist u suchasnomu sviti / V. I. Motsiuk, V. Yu. Makar, S. D. Popyk. – Chernivtsi: Prut, 2005. – 400 s.

13. Nedoshytko I. Informatsiïnyi prostir ukraïntsiiv u SShA / I. Nedoshytko // Gileia. – 2012. – Vyp. 58. – S. 688-696.

14. UNS – na porozi vyznachnoho yuvileiu // Svoboda. – 2013. – # 8. – S. 6; Dva yuvilei // Svoboda. – 1993. – Ch. 34. – S. 2; Z dnem narodzhennia Ukraïnskyi narodnyi soiuz! // Svoboda. – 2011. – # 7. – S. 6; Kedryn I. Hotuimosia do sviatkuvan / Ivan Kedryn // Svoboda. – 1993. – Ch. 34. – S. 2; Pavelchak V. Stefan Karachai: Ukraïnskyi narodnyi soiuz / Volodymyr Pavelchak // Chas i Podii. – 2008. – # 26. – 26 chervnia; Khmelkovskyi L. UNS i hromada – druzi na vse zhyttia / Lev Khmelkovskyi // Mist. – 2014. – 06 liutoho.

15. Khmelkovskyi L. UNS i novi imigranty / Lev Khmelkovskyi // Svoboda. – 1998. – Ch. 36. – S. 4.